

НАЦРТ

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЗАКОН

О

УГОСТИТЕЉСТВУ

Бања Лука, мај 2009. године

ЗАКОН О УГОСТИТЕЉСТВУ

Члан 1.

Овим законом уређује се начин обављања угоститељске дјелатности, субјекти у угоститељству, посебни облици угоститељске дјелатности, разврставање и категоризација угоститељских објеката, начин пружања осталих угоститељских услуга, стандарди у угоститељству, обавезе угоститеља, инспекцијски надзор у угоститељству и остала питања од значаја за област угоститељства.

Појам угоститељске дјелатности

Члан 2.

(1) Угоститељском дјелатношћу, у смислу овог закона, сматра се пружање услуга смјештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака у угоститељским објектима, као и припремање хране и достављање корисницима за потрошњу на другом мјесту.

(2) Угоститељска дјелатност се обавља у угоститељским објектима, у сеоском домаћинству, у кампу, у угоститељским објектима затвореног типа и у осталим врстама угоститељских објектата у складу са овим законом.

(3) За вријеме обављања угоститељске дјелатности угоститељ је дужан да послује у складу са одредбама овог закона, посебним узансама из области угоститељства и у складу са другим пословним обичајима у угоститељству.

Члан 3.

(1) У смислу члана 2. овог закона не сматра се угоститељском дјелатношћу:

а.) пружање услуга смјештаја и исхране у установама друштвене бриге о дјечи, здравственим, социјалним, образовно-васпитним и другим сличним установама и удружењима, ако се те услуге пружају од стране запослених лица у тим установама, и ако се угоститељске услуге не пружају трећим лицима,

б) пружање услуга исхране и пића које за потребе запослених, односно својих чланова организују у својим просторијама у току процеса рада привредна друштва, установе, државни органи и друге организације, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама, односно ако пружање тих услуга нису повјерили угоститељу и ако се угоститељске услуге не пружају трећим лицима,

в) пружање услуга смјештаја и исхране у одмаралиштима и другим сличним објектима намјењеним запосленима, односно члановима спортских, омладинских, хуманитарних организација, организацијама националних мањина и других организација које организују пружање тих услуга ради остваривања циљева свог дјеловања, осим ако се у тим објектима пружају услуге и трећим лицима.

(2) Објекти, односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати минимално- техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове прописане за угоститељски објекат, и то у дијелу објекта у којем се те услуге пружају.

Субјекти у угоститељству

Члан 4.

(1) Угоститељску дјелатност обављају угоститељи регистровани као привредна друштва и друга правна лица која су уписана у судски регистар за вршење те дјелатности, односно физичка лица (предузетници) која су за обављање те дјелатности уписана у одговарајући регистар (у даљем тексту: угоститељи), под условима утврђеним овим законом и која посједују одобрење надлежног органа јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежни орган) за обављање угоститељске дјелатности.

(2) Угоститељска дјелатност у објектима који подлијежу обавезној категоризацији обавља се након доношења рјешења надлежног органа из члана 16. овог закона.

(3) Угоститељску дјелатност под условима одређеним овим законом у својим пословним просторијама и просторима могу обављати и угоститељске образовне установе (угоститељске школе).

(4) Угоститељску дјелатност у угоститељским објектима за смјештај врсте "хотел и туристичко насеље", обављају угоститељи регистровани као привредна друштва.

Члан 5.

(1) Угоститељска дјелатност обавља се у објектима, просторијама и просторима који чине грађевинску цјелину, који су функционално повезани, и који испуњавају прописане услове у погледу изградње, уређаја и опреме за пружање појединих врста угоститељских услуга (угоститељски објекти).

(2) Угоститељска дјелатност може се обављати и у објектима, просторијама и просторима гдје се обавља друга дјелатност, ако су за обављање угоститељске дјелатности испуњени законом прописани услови.

(3) У угоститељским објектима, угоститељи могу обављати дјелатност трговине на мало дуваном и прерађевинама од дувана, трговине на мало штампом и остале дјелатности које су сродне угоститељској дјелатности под условом да угоститељи који обављају такву дјелатност испуњавају услове одређене посебним прописима.

(4) Привређивање игара на срећу у угоститељским објектима обавља се према посебним прописима из области игара на срећу.

Члан 6.

(1) Угоститељ се региструје и евидентира у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, у складу са законом којим се уређује обављање предузетничке дјелатности и у складу са овим законом.

(2) Ако угоститељ обавља угоститељску дјелатност у форми привредног друштва, а дјелатност обавља у више објеката дужан је да за обављање послова из оквира дјелатности у сваком објекту образује пословну јединицу (огранак).

(3) Ако је угоститељ предузетник, а угоститељску дјелатност обавља у више посебних простора дужан је да дјелатност у тим посебним просторима обавља на начин и под условима прописаним законом којим се уређује начин обављања самосталне-предузетничке дјелатности.

Разврставање угоститељских објеката

Члан 7.

(1) Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти могу бити:

- а) угоститељски објекти за смјештај;
- б) угоститељски објекти за исхрану и пиће;
- в) "catering" - кетеринг објекти.

(2) У угоститељском објекту за смјештај пружају се услуге смјештаја, исхране и пића и друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смјештаја (хотел, мотел, туристичко насеље, камп, пансион, хостел, преноћиште, одмаралиште, кућа, апартман, собе за изнајмљивање и други објекти за пружање услуга смјештаја).

(3) У угоститељском објекту за пружање услуга исхране и пића припремају се и услужују топла и хладна јела, пића и напаци или само пића и напаци, те пружају остале уобичајене услуге у угоститељству (ресторани, кафане, кафе-барови, барови, дискотеке, посластичарнице, објекти брзе хране и други објекти).

(4) У кетеринг објекту се припрема храна, пиће и напаци, по утврђеним стандардима ради услуживања и потрошње на другом месту.

(5) Министар трговине и туризма (у даљем тексту: Министар) у споразуму са министрима надлежним за послове здравља, просторног уређења и екологије, доноси ближе прописе о врстама угоститељских објеката, о општим и посебним минималним условима у погледу изградње, уређаја и опреме посебних врста угоститељских објеката.

Угоститељске услуге изван угоститељског објекта

Члан 8.

(1) Поједине угоститељске услуге могу се повремено и привремено пружати изван угоститељског објекта у складу са одредбама овог закона и у складу са посебним прописима којима се обезбјеђује хигијенска исправност животних намирница и заштита животне средине.

(2) Угоститељске услуге из става 1. овог члана могу се пружати по претходно прибављеном одобрењу надлежног органа, којим се дозвољава пружање угоститељских услуга изван угоститељског објекта на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама.

(3) Одобрење за пружање угоститељских услуга изван угоститељског објекта може се издати само угоститељу на период од најдуже 30 дана.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе рјешењем одобрава врсту услуге и одређује простор, мјесто и вријеме пружања угоститељских услуга из овог члана.

(5) Угоститељске услуге из става 1. овог члана могу се пружати на простору заштићеног природног добра или на простору непокретног културног добра и његове заштићене околине, по претходно прибављеној сагласности надлежног органа за послове заштите културних добара.

(6) Угоститељ је дужан да на мјесту на коме повремено или привремено пружа угоститељске услуге изван угоститељског објекта држи решење из става 3. овог члана.

(7) Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља, просторног уређења и екологије прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за обављање угоститељске дјелатности изван угоститељског објекта.

Угоститељске услуге у покретним објектима

Члан 9.

(1) Поједине угоститељске услуге могу се пружати и у покретном објекту који се премјешта из једног мјеста у друго сопственим погоном или вучом и испуњава прописане минималне техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга.

(2) У покретном објекту из става 1. овог члана могу се пружати услуге смјештаја и услуживати храна припремљена на другом месту у оригиналном паковању, као и пиће у оригиналној амбалажи или на точење уз употребу амбалаже за једнократну употребу.

(3) За пружање услуга у покретном објекту угоститељ је дужан да прибави одобрење надлежног органа.

(4) Надлежни орган рјешењем одобрава врсту услуге која се може пружати у покретном објекту и одређује простор и мјесто на коме се могу пружати угоститељске услуге у покретном објекту.

(5) Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, просторног уређења и екологије прописује начин пружања угоститељских услуга у покретном објекту, као и минималне техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове које морају да испуњавају ови објекти.

Угоститељске услуге преко аутомата

Члан 10.

(1) Угоститељском дјелатношћу сматра се и услуживање пићима и напицима из аутомата у којима се врши припрема пића и напитака (безалкохолна пића, кафа, чај и друго).

(2) Одобрење за обављање угоститељске дјелатности путем аутомата за припрему пића и напитака издаје надлежни орган.

(3) Надлежни орган одређује простор, односно мјесто на коме се могу пружати услуге из става 1. и 2. овог члана, као и врсте тих услуга, а када се ради о простору и подручју заштићеног природног добра по претходно прибављеној сагласности надлежног органа који управља тим добром.

(4) Министар у споразуму са министрима надлежним за послове здравља, просторног уређења и екологије прописује ближе услове за пружање угоститељских услуга из става 1. и 2., овог члана.

Угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа, соба и станова

Члан 11.

(1) Угоститељи могу пружати услуге смјештаја и исхране гостима изнајмљивањем апартмана, кућа, станова и соба чији су власници у објектима смјештајних капацитета до 8 соба, односно 16 кревета.

(2) Угоститељи из става 1. овог члана који пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа, станова и соба чији су власници морају да испуњавају здравствене услове, те да редовно обављају здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

(3) Апартмани, куће, станови и собе за изнајмљивање које угоститељи издају гостима (туристима) морају испуњавати прописане санитарно-хигијенске услове и морају бити категорисани.

(4) За обављање дјелатности из става 1. овог члана угоститељ је дужан да прибави одобрење за рад надлежног органа и рјешење о категоризацији.

(5) Угоститељ може да у објектима из става 1. овог члана пружа услуге припремања и услуживања хране и пића само гостима којима пружа и услуге смјештаја.

(6) Угоститељ који пружа угоститељске услуге из става 1. овог члана може да издаје апартмане куће, станове и собе преко локалне туристичке организације, путничке агенције или привредног субјекта, на основу посебног уговора.

(7) Министар уз сагласност министра надлежног за послове здравља, просторног уређења и екологије прописује минималне техничке и санитарно-хигијенске услове које морају да испуњавају објекти у којима се пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа, станова и соба.

Угоститељске услуге у сеоском домаћинству

Члан 12.

(1) Угоститељ који пружа угоститељске услуге у сеоском домаћинству може да пружа гостима, односно туристима угоститељске услуге смјештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смјештајних капацитета до 12 кревета, а организованој туристичкој групи до 50 гостију, односно туриста која не користи услуге смјештаја, само угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића.

(2) У сеоском домаћинству, угоститељ може да пружа услуге припремања, услуживања хране и пића које је претежно сам произвео из програма властите производње.

(3) Угоститељ из става 1. овог члана може пружати услуге исхране само гостима којима издаје просторе за смјештај.

(5) Угоститељски објекти у оквиру сеоског домаћинства подлијежу обавезној категоризацији од стране надлежног органа.

Члан 13.

(1) Угоститељ и чланови његовог домаћинства који обављају угоститељску дјелатност у сеоском домаћинству морају да испуњавају здравствене услове, те да редовно обављају здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

(2) Угоститељске услуге у сеоском домаћинству могу се обављати у објектима који морају да испуњавају минимално- техничке и санитарно-хигијенске услове.

(3) Угоститељ који обавља услуге из претходног члана овог закона дужан је да прибави одобрење надлежног органа и рјешење о категоризацији.

(4) Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, просторног уређења и екологије прописује минимално- техничке и санитарно-хигијенске услове које морају да испуњавају објекти у којима се пружају угоститељске услуге у сеоском домаћинству.

Члан 14.

Угоститељи регистровани као предузетници, који пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа, станова и соба за изнајмљивање, као и пружањем услуга у сеоском домаћинству, односно кампу, као допунску дјелатност, не морају имати једног запосленог радника.

Угоститељске услуге у кампу

Члан 15.

(1) Угоститељи могу организовати услуге камповања под условима утврђеним овим законом.

(2) Камповањем у смислу овог закона сматра се смјештај и боравак гостију, односно туриста у природи, под шатором и другим сличним објектима (камп кућице, камп приколице) на подесном и ограђеном земљишту на коме се гостима изнајмљују простори за камповање или камп јединице за смјештај властите или у кампу изнајмљене опреме.

(3) Угоститељи који пружају камповања обавезни су прибавити одобрење надлежног органа као и рјешење о одређивању категорије кампа.

(4) Надлежни орган рјешењем одређује простор, мјесто и вријеме пружања услуга кампа.

(5) Министар, у споразуму са министрима надлежним за послове здравља, просторног уређења и екологије доноси пропис о минималним и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у кампу, поступку и начину одређивања категорије кампа.

Одобрење за рад

Члан 16.

(1) За рад угоститељског објекта морају да буду обезбијеђени пословни простор, уређаји и опрема и услови у погледу запослених лица у складу са овим законом.

(2) Пословни простор из става 1. овог члана су просторије изграђене у складу са урбанистичко-грађевинским прописима, које прописује или ближе уређује надлежно министарство својим подзаконским актом, а што утврђује надлежни орган рјешењем о употребној дозволи.

(3) Постојање рјешења о употребној дозволи није услов за издавање одобрења за обављање угоститељске дјелатности, али се ова чињеница провјерава заједно са утврђивањем постојања услова из става 2. овог члана.

(4) Угоститељ може да почне обављање дјелатности, да обавља дјелатност и да мијења услове њеног обављања када од надлежног органа јединице локалне самоуправе добије рјешење којим му се одобрава обављање дјелатности.

(5) Угоститељ је обавезан да органу надлежном за издавање рјешења из става 4. овог члана поднесе доказе о испуњености услова за обављање угоститељске дјелатности и то: овјерену копију уписа у регистар надлежног суда (за правна лица) и овјерену писану изјаву да су испуњени прописани услови које морају да испуњавају пословне просторије, опрема, уређаји и средства помоћу којих се обавља угоститељска дјелатност.

(6) Надлежни орган из става 4. овог члана у поступку издавања рјешења којим се одобрава обављање угоститељске дјелатности не провјерава правни основ коришћења пословног простора.

(7) Надлежни орган из става 4. овог члана, дужан је да подносиоцу захтјева који испуњава услове из става 5. овог члана изда рјешење којим се одобрава обављање угоститељске дјелатности у року од осам дана након подношења захтјева.

Члан 17.

(1) Угоститељ регистрован као предузетник има неограничену одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 16. став 5. овог закона.

(2) Угоститељи који имају закључен уговор о ортаклуку имају неограничену солидарну одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 16. став 5. овог закона.

(3) Угоститељ регистрован као правно лице, има неограничену одговорност, а власник, односно сувласници неограничену солидарну одговорност за штету проузроковану трећим лицима која је изазвана давањем нетачне изјаве о испуњавању услова из члана 16. став 5. овог закона.

(4) Министар ће посебним актом прописати садржај изјаве из члана 16. став 5. овог закона.

Члан 18.

(1) Рјешење из члана 16. овог закона, обавезно садржи правни основ за доношење, врсту угоститељског објекта којем се одобрава обављање дјелатности, у складу са чланом

7. овог закона, назив фирме угоститељског објекта и радно вријеме из члана 18. овог закона.

(2) Приликом издавања рјешења из става 1. овог члана фирма угоститељског објекта не смије садржавати и ознаку врсте угоститељског објекта из члана 7. овог закона.

(3) Рјешење за обављање угоститељске дјелатности престаје да важи у складу са Законом о привредним друштвима и Законом о занатско-предузетничкој дјелатности.

(4) О престанку важења рјешења за обављање угоститељске дјелатности надлежни орган обавјештава орган Пореске управе и орган надлежан за област инспекцијског надзора.

Члан 19.

(1) Угоститељи који обављају дјелатност у угоститељским објектима за смјештај врсте: хотел, мотел, туристичко насеље и камп, морају да имају руководиоца објекта (пословођа) који је запослен код угоститеља.

(2) Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте "хотел и туристичко насеље" мора да има високу стручну спрему, угоститељског, туристичког или економског смјера, знање једног страног језика и најмање три године радног искуства у непрекидном трајању у угоститељству.

(3) Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте "мотел" мора да има вишу стручну спрему, угоститељског, туристичког или економског смјера, знање једног страног језика и најмање двије године радног искуства у непрекидном трајању у угоститељству.

(4) Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте "камп" мора да има најмање средњу стручну спрему, угоститељског, туристичког или економског смјера, знање једног страног језика и годину дана радног стажа у непрекидном трајању у угоститељству.

(5) Лице које у угоститељским објектима непосредно услужује госте (конобар) мора да има најмање средњу стручну спрему угоститељског усмјерења, односно најмање средњу стручну спрему и положен стручни испит за конобара.

(6) Ако угоститељ послује у форми предузетника и лично води пословање угоститељског објекта из ст. 2. 3. и 4. овог члана мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

(7) Министар ће посебним правилником прописати начин и програм полагања стручног испита из става 5. овог члана.

Категоризација угоститељских објеката

Члан 20.

(1) Категоризацијом се угоститељски објекти у оквиру једне врсте разврставају у поједине категорије објеката према карактеру и стандарду услуга које се у њима пружају и према испуњености обавезних и факултативних елемената за одређивање категорије.

(2) Угоститељски објекти за смјештај разврставају се у категорије, у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

(3) Угоститељски објекат за смјештај врсте "хотел" може се разврстати у подврсту и према посебним стандардима који се у њему пружају.

(4) Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, просторног уређења и екологије прописује стандарде за категоризацију угоститељских објеката из става 2. овог члана, који нарочито садрже: поступак категоризације, стандарде за поједине категорије објеката; елементе за категоризацију, посебне стандарде; категорије и начин стицања и промјене категорије угоститељског објекта, облик и изглед стандардних плоча за означавање категорије угоститељског објекта.

Члан 21.

(1) Категоризацију угоститељских објеката за смјештај врсте: "хотел, мотел, туристичко насеље, апарманско насеље и пансион" обавља Министарство.

(2) Угоститељ подноси захтјев за одређивање категорије угоститељских објеката из става 1. овог члана Министарству.

(3) Поступак категоризације угоститељских објеката из става 1. овог члана обавља Комисија за категоризацију коју посебним рјешењем одређује министар.

(4) Разврставање угоститељског објекта у категорију, односно у подврсту врши се рјешењем које доноси министар и које важи четири године од дана достављања рјешења угоститељу.

(5) Изузетно из става 4. овог члана, министар може на приједлог Комисије за категоризацију да донесе привремено рјешење за одређивање категорије на период од шест мјесци, уколико Комисија утврди да угоститељ може у кратком временском року да отклони одређена одступања од дате категорије.

(6) Рјешење из ст. 4. и 5. овог члана је коначно и против истог није дозвољено изјавити жалбу, али је могуће тужбом покренути управни спор пред надлежним судом.

(7) Министарство води регистар категорисаних угоститељских објеката из става 1. овог члана.

Члан 22.

(1) Категоризацију угоститељских објеката за смјештај врсте: апармани, куће, собе за изнајмљивање, сеоско домаћинство и камп обавља надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(2) Надлежни орган на захтјев угоститеља доноси рјешење којим се угоститељски објекат из става 1. овог члана разврстава у категорију и које важи четири године од дана достављања рјешења угоститељу.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се у року од 15 дана од дана његовог достављања изјавити жалба Министарству.

(4) Надлежни орган води регистар категорисаних објеката и одређује састав Комисије за категоризацију угоститељских објеката из става 1. овог члана.

Члан 23.

(1) Уколико се у року трајања рјешења о одређивању категорије из чл. 21. став 4. , 22. став 2. овог закона одступи од прописаних стандарда за категорију угоститељског

објекта која је одређена, угоститељ је обавезан да у року од осам дана од промјене стандарда поднесе захтјев ради распоређивања објекта у одговарајућу категорију

(2) Промјена категорије угоститељског објекта врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије угоститељског објекта.

(3) Угоститељ сноси трошкове одређивања категорије из чл. 21., 22., 23. и 24. овог закона угоститељског објекта и исти се плаћају у моменту подношења захтјева за одређивање категорије.

(4) Надзор над израдом и издавањем стандардних плоча за означавање категорије угоститељског објекта обавља Министарство за угоститељске објекте из члана 21. овог закона, односно надлежни орган за угоститељске објекте из члана 22. овог закона.

Члан 24.

(1) Рјешење којим се угоститељски објекат разврстава у категорију престаје да важи:

- а) истеком рока важења рјешења,
- б) доношењем рјешења о промјени категорије угоститељског објекта,
- в) губитком категорије угоститељског објекта,
- г) на захтјев угоститеља.

(2) У случају из става 1. тач. а), в) и г) овог члана орган који води регистар категорисаних објеката брише угоститељски објекат из евиденције категорисаних објеката и евидентира га као некатегорисан објекат, а у случају из става 1. тачка б. евидентира промјену категорије угоститељског објекта.

Обавезе угоститеља

Члан 25.

(1) Угоститељ који обавља угоститељску дјелатност према овом закону је обавезан да:

- а) на улазу у угоститељски објекат видно истакне фирму и врсту угоститељског објекта,
- б) на улазу у угоститељски објекат видно истакне распоред радног времена и истог се придржава у свом пословању,
- в) у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима и стандардима,
- г) истакне цијене хране, пића и напитака на уобичајеним цјеновницима који морају бити доступни корисницима услуга у свако вријеме,
- д) се придржава истакнутих, односно објављених цијена,
- ђ) за сваку пружену услугу изда фискални рачун,
- е) утврди нормативе о утрошку намирница и пића за поједине услуге исхране и пића, које је на захтјев дужан предочити госту,
- ж) у сваком угоститељском објекту води пословну књигу која садржи евиденцију о набавци робе која служи за пружање угоститељских услуга, са посебним доказима о поријеклу робе,

з) води књигу утисака на прописан начин уз обавезу да у прописаном року један примјерак приговора корисника услуга доставља надежном инспекцијском органу,

и) врши услуживање пића искључиво у стакленој амбалажи, чиме се искључује могућност коришћења PET амбалаже (пластична амбалажа).

ј) видно истакне забрану точења алкохолних пића лицима млађим од 18. година.

(2) Министар ће посебним правилником прописати облик, садржај и начин вођења пословне књиге у угоститељским објектима, као и облик, садржај и начин вођења књиге утисака у угоститељским објектима.

Члан 26.

(1) Угоститељ који обавља угоститељску дјелатност у објектима за смјештај који подлијежу обавезној категоризацији поред обавеза из члана 25. став 1. овог закона, дужан је да:

а) на улазу у угоститељски објекат видно истакне стандардну плочу са ознаком категорије угоститељског објекта одређену од стране Министарства, односно надлежног органа,

б) води књигу гостију, дневно и уредно,

г) видно истакне цијене услуга и придржава се истакнутих цијена,

д) у пропагандним публикацијама угоститељског објекта за смјештај и у средствима јавног оглашавања обавезно назначи врсту и категорију објекта која му је одређена,

д) утврди кућни ред у угоститељском објекту за смјештај и истакне га на рецепцији, а извод из кућног реда обавезно истакне у свим смјештајним јединицама.

(2) Министар ће посебним правилником прописати облик, садржај и начин вођења књиге гостију у угоститељским објектима за смјештај.

Радно вријеме угоститељских објеката

Члан 27.

(1) Угоститељ послује током цијеле године или сезонски.

(2) Угоститељ утврђује период пословања из става 1. овог члана за сваки угоститељски објекат и о томе обавјештава надлежни орган локалне самоуправе.

Члан 28.

(1) Сви угоститељски објекти за смјештај раде од 0.00 до 24. сата.

(2) Угоститељски објекти за исхрану и пиће који послују у саставу угоститељских објеката из става 1. овог члана, послују у оквиру радног времена за те угоститељске објекте.

(3) Угоститељски објекти за исхрану и пиће, могу радити:

а) врсте "ресторани и барови" од 6.00 до 1.00 сати,,

б) врсте "диско клубови, дискотеке, ноћни барови" од 21.00 до 4.00. сата,

в) остале врсте угоститељских објеката за исхрану и пиће од 6.00 до 24.00 сата.

(4) Сви угоститељски објекти који послују на локалитету жељезничке станице или у склопу аутобуских станица могу радити од 0.00 до 24. часа.

(5) Влада Републике Српске посебним актом утврђује критеријуме за одређивање радног времена у скраћеном или продуженом трајању.

(6) Надлежни орган, посебном одлуком може скратити или продужити радно вријеме угоститељских објеката из ст. 1., 2. и 3. овог члана, у складу са критеријумима о начину одређивања радног времена угоститељских објеката из претходног става овог члана.

Регистар угоститељских објеката

Члан 29.

(1) Надлежни орган је обавезан Министарству надлежном за послове туризма и угоститељства (у даљем тексту: Министарство) полугодишње достављати податке о броју и врсти угоститељских објеката.

(2) Министар ће посебним актом прописати облик и садржај образаца за доставу података из става 1 овог члана.

(3) Министарство води посебан Регистар свих угоститељских објеката.

(4) Министар ће посебним прописом дефинисати начин, садржај и изглед Регистра угоститељских објеката.

Члан 30.

(1) У угоститељским објектима забрањено је вршити услуживање алкохолних пића лицима млађим од 18. година.

(2) Влада Републике Српске(у даљем тексту: Влада) , на приједлог Министарства посебним актом прописује начин извршења мјере из става 1. овог члана.

НАССАР стандард

Члан 31.

(1) У пословању са храном у свим фазама припремања јела, производње и промета хране, угоститељи који имају кухињу као посебан минимално-технички услов за обављање дјелатности обавезни су обезбиједити системско спровођење општих и специфичних услова хигијене хране у складу са прописима из области здравствене исправности хране.

(2) Угоститељи су дужни да успоставе и спроведу редовне контроле хигијенских услова припремања хране у сваком угоститељском објекту из става 1. овог члана, спровођењем превентивног поступка самоконтроле у складу са Принципима система анализе опасности и критичних контролних тачака.(НАССАР стандард).

Инспекцијски надзор

Члан 32.

(1) Надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем и примјеном овог закона врши туристичка инспекција у складу са овлашћењима утврђеним посебним законима.

(3) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у угоститељским објектима врши здравствено - санитарна инспекција.

(4) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се уређује заштита животне средине врши инспекција надлежна за заштиту животне средине.

(5) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се прописује поступање надлежног органа врши управна инспекција.

(6) Надзор над примјеном овог закона у дијелу којим се уређује радно вријеме угоститељских објеката врши комунална полиција у складу са посебним прописима.

Члан 33.

(1) Ако у вршењу инспекцијског надзора на пословањем угоститеља туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, дужан је да донесе рјешење којим налаже отклањање утврђених неправилности и да одреди рок за њихово отклањање.

(2) Туристички инспектор је дужан да донесе рјешење о привременој забрани обављања угоститељске дјелатности и пружању услуга, односно рада у угоститељском објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року не отклоне.

(3) Забрана из става 2. овог члана траје до отклањања противправног стања које је проузроковало забрану.

Члан 34.

У вршењу надзора туристички инспектор је овлашћен и дужан привремено одузети, односно заплијенити робу намјењену пружању угоститељских услуга, када се :

а) роба продаје и користи за пружање угоститељских услуга без прописане документације о њеном поријеклу,

б) када роба служи за пружање угоститељских услуга од стране лица које није регистровано за обављање угоститељске дјелатности,

в) када се роба користи за обављање угоститељских услуга прије него што је иста евидентирана у пословним књигама угоститеља,

г) када се роба користи за обављање угоститељских услуга а није усаглашена са прописаним и декларисаним захтјевима, као и када роба може представљати опасност за живот и здравље корисника услуга.

Када је роба која служи пружању угоститељских услуга подложна кварењу или када њено чување изискује несразмјерне трошкове инспектор ће одредити да се иста комисијски прода, о чему ће у поднијетој пријави обавјестити надлежни орган приликом покретања прекршајног поступка.

Члан 35.

(1) Туристички инспектор је овлашћен да привремено забрани обављање угоститељске дјелатности, ако :

а) угоститељ обавља угоститељску дјелатност или пружа остале угоститељске услуге из овог закона, а објекат, просторија и простор у којима се пружају угоститељске услуге не испуњавају прописане минималне- техничке и друге законом прописане услове за обављање угоститељске дјелатности;

б) угоститељ обавља угоститељску дјелатност у објектима који немају запослена стручна лица која испуњавају услове из члана 19. овог закона;

в) се туристичком инспектору онемогући вршење послова инспекцијског надзора.

(2) Забрана из става 1. овог члана траје до отклањања противправног стања које је проузроковало забрану.

Члан 36.

(1) У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор је овлаштен и дужан привремено затворити угоститељски објекат на период од 30 дана, када се обавља угоститељска дјелатност и пружају остале угоститељске услуге од стране угоститеља ако :

а) није регистровано, односно није уписано у одговарајући регистар надлежног органа,

б) обавља угоститељску дјелатност или пружа остале угоститељске услуге из овог закона, а претходно није прибавило рјешење за обављање угоститељске дјелатности,

в) угоститељ послује без одређене категорије у угоститељском објекту који се према одредбама овог закона разврстава у категорију.

(2) У случају затварања продајног објекта или другог продајног мјеста, туристички инспектор је дужан да га запечати.

(3) О затварању продајног објекта, односно другог продајног мјеста, туристички инспектор је дужан сачинити записник и у року од 48 часова од часа затварања угоститељског објекта, донијети рјешење против кога се може изјавити жалба Министарству у року од 15 дана од дана његовог достављања.

(4) Уколико се у угоститељском објекту налазе лако кварљиве намирнице, угоститељ је дужан писменим путем у року од 24 часа од затварања објекта, поднети захтјев инспектору за отварање објекта и у присуству инспектора ће се изнети намирнице, након чега ће се објекат поновно привремено затворити.

Члан 37.

(1) Испуњеност услова из члана 16. ст. 1. и 2. овог закона провјерава туристичка инспекција у редовном инспекцијском прегледу, а најкасније у року од 15 дана након доношења рјешења за обављање угоститељске дјелатности из члана 16. став 4. овог закона.

(2) Након извршеног инспекцијског прегледа из става 1 овог члана, надлежан инспектор сачињава записник о извршеном инспекцијском прегледу.

(3) Уколико се у инспекцијском прегледу утврди да за пословни простор за који је добио одобрење за обављање угоститељске дјелатности угоститељ не посједује употребну дозволу из члана 16. став 3 овог закона, надлежни инспектор о томе обавјештава орган управе надлежан за област уређења простора.

(4) Уколико се инспекцијским прегледом утврди да нису испуњени услови из члана 16. ст. 1. , 2. и 3. овог члана, туристички инспектор обавезан је да предузме мјере и радње у складу са одредбама овог закона.

Казнене одредбе

Члан 38.

(1) Новчаном казном у износу од 5.000 до 15.000 казниће се за прекршај угоститељ као правно лице ако:

а) обавља угоститељску дјелатност без регистрације у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, или уколико обавља угоститељску дјелатност а није образовало пословну јединицу из члана 6. ст. 1. и 2.,

б) обавља угоститељску дјелатност без рјешења надлежног органа из члана 16. овог закона,

в) обавља угоститељску дјелатност у објекту који подлијеже обавезној категоризацији без рјешења о утврђеној категорији из члана 22. овог закона

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.500 КМ до 5.000 КМ."

(3) За прекршај из става 1. тч. а). б). и в).овог члана казниће се за прекршај угоститељ као предузетник новчаном казном у износу од 2.000 КМ до 10.000 КМ.

Члан 39.

(1) Новчаном казном у износу од 2.000 до 10.000 КМ казниће се за прекршај угоститељ као правно лице ако:

а) поднесе писмену изјаву о испуњености минимално- техничких услова из члана овог закона са нетачним подацима из члана 16. став 5. овог закона,

б) обавља угоститељску дјелатност а у поступку инспекцијске контроле из члана 37. овог закона се утврди да не испуњава прописане услове у погледу пословних просторија, уређаја и опреме,

в) обавља угоститељску дјелатност у сеоском домаћинству, изнајмљивањем апартмана, кућа, соба и станова , у кампу, ван угоститељског објекта, преко аутомата, у покретним угоститељским објектима без посједовања рјешења за обављање тих дјелатности из чл. 8.,9.,10,11.,12., и 15. овог закона,

г) не води пословну књигу која садржи евиденцију о набавци робе која служи за пружање угоститељских услуга, са посебним доказима о поријеклу робе из члана 25. став 1 тачка ж., овог закона,

д) обавља угоститељску дјелатност у објекту који подлијеже обавезној категоризацији без рјешења о утврђеној категорији из члана 22. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 4.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај угоститељ као предузетник новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ. "

Члан 40.

(1) Новчаном казном у износу од 1.500 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај угоститељ као правно лице ако:

а) на улазу у угоститељски објекат видно не истакне фирму, врсту и стандардну плочу са ознаком категорије угоститељског објекта,

б) на улазу у угоститељски објекат не истакне распоред радног времена и истог се придржава у свом пословању

в) у угоститељском објекту не одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима,

г) у угоститељском објекту не одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима,

д) не истакне цијене хране, пића и напитака на цијеновницима који морају бити доступни корисницима услуга у свако вријеме или уколико се придржава истакнутих, односно објављених цијена,

ђ) не води пословну књигу, књигу утисака ажурно и уредно,

е) за сваку пружену услугу не изда фискални рачун,

ж) не врши услуживање пића искључиво у стакленој амбалажи,

з) не води књигу утисака на прописан начин и не достави приговор надлежном инспекцијском органу,

и) не води књигу гостију на прописан начин,

ј) не утврди нормативе хране и пића,

к) у пропагандном материјал и у службеним публикацијама не назначи врсту и категорију угоститељског објекта,

л) услужује алкохолна пића лицима млађим од 18 година,

љ) пружа угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа и соба у објектима смјештајних капацитета са преко 8 соба, односно 16 кревета и у сеоском домаћинству у објектима смјештајних капацитета преко 12 кревета, односно организованој групи туриста од преко 50 годстију истовремено,

м) пружа угоститељске услуге из чл. 12. и 13. овог закона, а не испуњава здравствене услове.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 КМ до 2.000 КМ."

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се за прекршај угоститељ као предузетник новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Члан 41.

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се:

а) одговорно лице у надлежном органу који благовремено Министарству не достави податке из члана 29. овог закона,

б) одговорно лице у надлежном органу које приликом издавања рјешења за обављање угоститељске дјелатности у овину фирме угоститељског објекта назначи и врсту угоститељског објекта.

Члан 42.

(1) За учињене прекршаје из чл. 38. и 39. овог закона који су почињени од стране истог угоститеља, у истом угоститељском објекту други пут у року од двије године од дана правоснажности првог рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања угоститељске дјелатности у том објекту у трајању од три мјесеца до шест мјесеци.

(2) За учињене прекршаје из чл. 40. овог закона који су почињени од стране истог угоститеља, у истом угоститељском објекту трећи пут у року од двије године од дана правоснажности првог рјешења о прекршају, поред новчане казне, изрећи ће се и заштитна мјера забране обављања угоститељске дјелатности у том објекту у трајању од два мјесеца до четири мјесеци.

(3) За учињени прекршаје из чл. 40. став 1. тачка л) овог закона, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мјера одузимања предмета (алкохолна и безалкохолна пића).

Прелазне и завршне одредбе

Члан 43.

(1) Угоститељи који обављају угоститељску дјелатност, ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Угоститељи који обављају дјелатност у објектима који по одредбама овог закона подлијежу обавезној категоризацији дужна су да називе и категорије објеката ускладе са одредбама овог закона у року шест мјесеци по доношењу прописа из члана 7. овог закона .

Члан 44.

(1) Поступци започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по тим прописима.

(2) До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из члана 43. овог закона примењиваће се подзаконски акти донијети на основу Закона о угоститељству ("Службени гласник Републике Српске", број 112/07).

Члан 45.

Министарство ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће подзаконске акте:

а) Правилник о разврставању, минималним условима и категоризацији угоститељских објеката,

б) Правилник о начину пружања угоститељских услуга у покретним угоститељским објектима,

в) Правилник о начину пружања угоститељских услуга преко аутомата,

г) Правилник о начину пружања угоститељских услуга изван угоститељског објекта,

д) Правилник о начину пружања туристичко- угоститељских услуга у сеоском домаћинству,,

ђ) Правилник о садржају и начину вођења Пословне књиге у угоститељским објектима.

е) Правилник о садржају и начину вођења Књиге утисака у угоститељским објектима.

ж) Правилник о садржају и начину вођења Књиге гостију у угоститељским објектима за смјештај,

з) Упутство о садржају и изгледу изјаве за обављање угоститељске дјелатности.

Члан 46.

(1) Забрана услуживања пића у PET амбалажи (пластичној амбалажи) у угоститељским објектима примјењиваће се од 01.08.2010. године.

(2) Угоститељи су обавезни испунити услове из члана 19. овог закона у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 47.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске.

Број:

ПРЕДСЈЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Игор Радојчић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

НАЦРТА ЗАКОНА О УГОСТИТЕЉСТВУ

УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона, садржан је у амандману XXXII на члан 69. став 1. тачка 8. Устава Републике Српске којим је утврђено да Република Српска уређује и обезбјеђује основне циљеве и правце привредног, научног, технолошког, демографског и социјалног развоја пољопривреде и села, коришћење простора, политику и мјере за усмјеравање развоја и робне резерве.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о угоститељству из 2004. године створио је нормативно–правни оквир за унапређење угоститељства као дјелатности од значаја за укупну привреду Републике Српске у домену пружања терцијарних услуга. Каснијим измјенама закона из 2006 и 2008. године поједностављене су процедуре, те отклоњене баријере приликом оснивања самосталних угоститељских радњи, те је продужен рок за примјену мјере забране услуживања пића из пластичне амбалаже у угоститељским објектима.

Потпуно нови закон практично сублимира сва ранија рјешења у сфери обављања угоститељских услуга, али и уводи сасвим нове одредбе и мјере које се нису могле имплементирати измјенама и допунама Закона. Наиме, нови закон је условљен чињеницом да се нова рјешења које он доноси нису могла позиционирати у оквиру основног текста закона из 2004. године, те би, у случају писмене редакције закона, таква рјешења заправо подразумјевала измјену више од половине одредби Закона о угоститељству, а што је и према правилима нормативно- правне технике за израду прописа формалан услов за израду новог текста Закона. Увођење нових рјешења које доноси овај закон, захтјева и потпуну промјену систематике закона.

Новине које доноси Закону о угоститељству су: уводи се тзв. НАССАР стандарди у угоститељској дјелатности у угоститељским објектима који посједују кухињски блок као посебан минимално-технички услов, који обезбјеђује здравствену исправност хране према прописима ЕУ примјеном контролних тачака у процесу припремања хране у цјелокупном ланцу исхране. Законски се регулише питање радног времена угоститељских објеката, која

материја је према досадашњем тексту закона била у надлежности јединица локалне самоуправе. Досадашње рјешење је стварало простора за различито регулисање радног времена у истим врстама угоститељских објеката у различитим општинама, а поготово оним објектима који својим садржајима привлаче већи број корисника услуга, што је у пракси доводило до тога да гости једног угоститељског објекта због његовог краћег радног времена користе услуге другог који се налази на територији друге општине, а што и са становишта безбједоносних и здравствено-превентивних разлога представља непожељну друштвену појаву. Оваквим рјешењем одређује се јединствено радно вријеме појединих угоститељских објеката, док јединице локалне самоуправе у специфичним случајевима (објекти без звучне изолације простора, угоститељски објекти у урбаном и насељеном дијелу града, у стамбено-пословним објектима, и сл.) имају могућност скраћења или продужења радног времена у складу са критеријумима које подзаконским актом уређује Влада Републике Српске.

Први пут се законски уводи обавеза вођења тзв. Регистра угоститељства. Према законском рјешењу обавеза је јединице локалне самоуправе да Министарству надлежном за послове туризма и угоститељства доставља податке о броју и врсти угоститељских објеката. Ови подаци су значајни са становишта вођења статистике у погледу оствареног броја ноћења и оствареног укупног промета у угоститељским објектима имајући у виду чињеницу да се досадашњи статистички подаци у сфери угоститељства односе на државна предузећа, а не и на тзв. СУР- ове, тј. самосталне угоститељске радње. Подаци су од круцијалне важности за предузимање стратешких активности у области угоститељства. Законски се нормира забрана точења алкохолних пића лицима млађим од 18. година.

Врши се нова подјела угоститељских објеката, на угоститељске објекте за смјештај, угоститељске објекте за исхрану и пиће и кетеринг објекте. Раније законско рјешење је предвиђало покретне угоститељске објекте као посебну врсту објеката, а заправо се ови објекти класификују у оквиру угоститељских објеката за смјештај, исхрану и пиће са специфичношћу мјењања локације обављања дјелатности, док кетеринг објекти због специфичности услуга представљају трећу врсту угоститељских објеката, пошто се у њима само врши припремање хране, без услуживања.

Законом се дозвољава обављање и других дјелатности у угоститељским објектима које су сродне угоститељским услугама и које служе, односно поспјешују квалитет угоститељске услуге. Ради се о трговини на мало дуванским прооизвидима (цигаретама) и штампом у складу са посебним прописима .

Предвиђају се потпуно нови услови за поједине врсте угоститељске дјелатности, као што је изнајмљивање соба у приватном смјештају у сеоском домаћинству, те се олакшава регистрација ове врсте предузетничке дјелатности прописивањем изузетка од обавезе запошљавања још једног лица у ситуацији када се обавља предметна предузетничка дјелатност, као допунска дјелатност.

Законом се врши подјела надлежности у поступку категоризације угоститељских објеката за смјештај између републичких и општинских нивоа власти.

Закон садржи и неколико одредаба о управним радњама инспектора који су према посебним прописима надлежни да контролишу законитост пословања угоститеља. Како ће нови Закон о инспекцијама садржавати процесне норме и регулисати унутрашњу организацију Инспектората РС, то је било неопходно из тог закона преузети тзв. материјално-правне одредбе које дају овлаштење за предузимање конкретних управних радњи инспектора у поступку инспекцијског надзора над примјеном одредаба овог закона.

Овим измјенама предметног закона отклањају се одређена рјешења предвиђена у постојећем основном тексту закона, а која су се показала као проблематична са становишта практичне примјене закона. Ту се првенствено мисли на законско нормирање да угоститељи који обавља дјелатности у угоститељском смјештају врсте хотел, обавезно буду организовани у форми привредног друштва. Остале врсте дјелатности смјештајног типа могу се пружати од стране правних и физичких лица, односно предузетника. Новину представља и увођење услова у погледу стручне спреме за лица која руководе појединим врстама угоститељских објеката. Циљ оваквог рјешења јесте да се уведу професионални стандарди у погледу начина обављања угоститељске дјелатности у објектима у којима се пружају смјештајне услуге гостима, тзв. менаџери у угоститељству. Исто тако, уводи се обавеза да сви угоститељски објекти у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона морају запошљавати лице које непосредно услужује госте, а које је или завршило угоститељску школу, или посједује средњу стручну спрему уз обавезно полагање посебног стручног испита за конобара. Циљ оваквог законског рјешења је стандардизација и професионализација угоститељске дјелатности.

Извршено је и усклађивање висина прекршајних, новчаних санкција са новим Законом о прекршајима.

Све набројане измјене захтјевале су доношење новог Закона о угоститељству.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОНУЂЕНИХ РЈЕШЕЊА

У члану 1. Закона поближе су појашњена основна питања која ће се регулисати у предметном закону из области угоститељства, као што су: врсте угоститељских објеката, поједни облици угоститељске дјелатности, категоризација угоститељских објеката и друга питања које је неопходно законски регулисати.

Чланом 2. дата је уопштена дефиниција угоститељске дјелатности. У смислу овог закона под тим појмом подразумјевамо пружање услуга смјештаја, услуге исхране и услуживање пићима у разноврсним угоститељским објектима, као што су угоститељски објекти за смјештај (хотели, мотели, собе за изнајмљивање и сл.) и угоститељски објекти за исхрану и пиће (кафе барови, кафане, диско-клубови и сл.). Дакле, угоститељска дјелатност подразумјева три основне врсте услуга које се гостима пружају и то: услуге смјештаја у смјештајним јединицама (собе, апартмани), услуге припремања јела, хране и пића, и услуге услуживања припремљених јела, хране и пића. Поред наведеног, под угоститељском дјелатношћу подразумјева се и припремање хране и достављање корисницима за потрошњу на другом мјесту.

У члану 3. овог закона описане су ситуације у којима се пружање услуга припремања хране и услуживање пићима не сматра угоститељском дјелатношћу. Ради се углавном о објектима затвореног типа, у којима се угоститељске услуге обављају или за потребе запослених у одређеним установама, институцијама, организацијама, нпр. школама, предшколским установама, предузећима, уз услов да се такве услуге пружају од стране запослених у тим установама и да се исте не пружају трећим лицима, већ само члановима, односно запосленим у наведеним институцијама. У свим осталим случајевима ради се о класичној угоститељској дјелатности за чије је обављање неопходно прибавити

одобрење за рад, те испунити остале опште и посебне услове који ће се поближе одредити посебним подзаконским актима.

Чланом 4. Закона прописано је да угоститељску дјелатност могу обављати сви привредни субјекти без обзира на организациону форму њиховог дјеловања и њихов правни статус, те је наглашено да то могу бити само привредна друштва (предузећа) или физичка лица регистровани као предузетници, у складу са посебним законом. Имајући у виду да се под угоститељством у наширем смислу подразумјева пружање услуга трећим лицима на комерцијалној основи, потребно је законски нормирати обавезу привредних субјекта који обављају угоститељску дјелатност да се региструју, односно да прибаве одобрење за обављање те дјелатности које издаје јединица локалне самоуправе. У истом члану је наглашено да угоститељски објекти који према одредбама овог закона подлијежу обавезној категоризацији могу да обављају дјелатност одмах по добијању одобрења за рад, без обзира на то када је извршена њихова категоризација. Другим ријечима, поступак категоризације нпр. хотела, слиједи након добијања одобрења за обављање угоститељске дјелатности јединице локалне самоуправе у хотелу, и од тог момента објекат може да отпочне са обављањем угоститељске дјелатности. Овакво рјешење представља олакшање свим угоститељима чији објекти подлијежу обавезној категоризацији због тога што је досадашњи закон садржавао одредбу о томе да објекти који подлијежу обавезној категоризацији могу отпочети са обављањем дјелатност, тек по добијању рјешења о одређивању категорије. Наведено рјешење из нацрта овог закона је практичније, пошто нема оправданих разлога за одлагање момента за почетак обављања угоститељске дјелатности по добијању рјешења о одређивању категорије, пошто се издавањем одобрења за обављање угоститељске дјелатности претпоставља испуњености свих општих и посебних услова за обављање угоститељске дјелатности. У истом члану је прописан једини законски изузетак од правила да сви привредни субјекти без обзира да ли су регистровани као привредно друштво или предузетничка радња, могу да обављају све врсте угоститељске дјелатности. Наиме, угоститељске дјелатности у хотелу могу се обављати само од стране угоститеља које је регистровано као привредно друштво. Овим рјешењем се намјерава задржати досадашња пракса, увести озбиљност у пословању, и дати веће гаранције госту у погледу испуњености посебних стандарда имајући у виду да хотели спадају у највиши ранг угоститељских објеката.

У члану 5. закона наведено је да се угоститељска дјелатност обавља се у објектима, просторијама и просторима који чине грађевинску цјелину, који су функционално повезани, и који испуњавају прописане услове у погледу изградње, уређаја и опреме за пружање појединих врста угоститељских услуга (угоститељски објекти), те да се у истим поред пружања угоститељских услуга могу обављати и друге врсте дјелатности које по свом карактеру и природи служе или подстичу само обављање угоститељства. У том смислу је предвиђена могућност да се у угоститељским објектима може обављати дјелатност трговине на мало дуваном и прерађевинама од дувана, трговина на мало штампом и остале дјелатности које су сродне угоститељској дјелатности.

У члану 7. одређено је основно разврставање свих угоститељских објеката, на три основне групе и то: угоститељски објекти за смјештај, угоститељски објекти за исхрану и пиће, catering" - кетеринг објекти. У оквиру наведене три групе угоститељских објеката предвиђено је њихово даље разврставање у зависности од карактера и природе услуга које се у њима пружају и од општих и посебних минималних услова за њихово обављање. У

оквиру објеката за смјештај (хотели, мотели, пансиони, апартмани) основна услуга која се госту пружа јесте услуга смјештаја, док услуга исхране и пића се пружа као споредне, док се у угоститељским објектима за исхрану и пиће углавном пружају услуге припремање хране и услуживање јелима, пићима и напицима, док се у појединим објектима за исхрану и пиће пружају и услуге смјештаја, као споредне услуге. У истом члану предвиђен је основ министру да утврди посебан правилник којим ће се поближе извршити разврставање угоститељских објеката, те у зависности од тога и одредити општи и посебни услови за поједине врсте угоститељских објеката. Што се тиче треће врсте угоститељских објеката, тј. тзв. кетеринг објеката, ради се о објектима у којима се само припрема храна, која се услужује на другом мјесту (авиони, аутобуси, возови), тако да наведени објекти не посједују основне услове у погледу изградње уређења и опреме, у том смислу што такви објекти не морају имати посебан простор, односно просторију за услуживање гостију и конзумирање јела на лицу мјеста, што их сврстава у посебан облик угоститељског објекта због специфичности услуга које се у њима пружају.

У члану 8. дефинишу се угоститељске услуге изван угоститељског објекта на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама. Угоститељске услуге изван угоститељског објекта може да обавља само угоститељ, односно привредни субјект који већ обавља једну врсту угоститељске дјелатности, односно које је регистровано за угоститељство. Нацртом закона је ограничено временско трајања ових услуга на 30 дана имајући у виду да се исте углавном пружају приликом одржавања различитих манифестација које трају извјесно вријеме. Према предложеном законском рјешењу за обављање оваквих услуга угоститељ мора прибавити посебно рјешење јединице локалне самоуправе у којем се одређује мјесто и вријеме пружања угоститељских услуга. Предвиђено је да министар донесе посебан правилник којим ће се поближе регулисати начин обављања врста угоститељских услуга, уз претходно прибављену сагласност осталих министара који су надлежни за област просторног уређења, здравља и екологије. У каснијим члановима предвиђа се сарадња више надлежних министарстава приликом прописивања подзаконских аката. Ово стога, што се под општим условима за рад угоститељског објекта подразумјевају одређени услови из области грађевинских прописа (прикључак на водоводну, електро, телефонску мрежу, освјетљење објекта, звучна изолација простора, висина просторије и сл.), услови у погледу заштите здравља (здравствени услови за запослена лица, санитарно- хигијенски услови, тоалети), еколошки услови (одвод дима, паре и мириса, канализациони одвод, одлагање смећа и сл.).

Чланом 9, такође су прописане посебне врсте угоститељских услуга које се пружају у покретним објектима (возила, приколице, возови, аутобуси и сл.). Назначено је да се у покретном угоститељском објекту могу се пружати услуге смјештаја и услуживати храна припремљена на другом месту у оригиналном паковању, као и пиће у оригиналној амбалажи или на точење уз употребу амбалаже за једнократну употребу.

За пружање услуга у покретном објекту угоститељ је дужан да прибави рјешење надлежног органа. Посебним правилником ће се регулисати посебни услови које овакав објекат мора да испуњава.

Чланом 10. закона дефинисани су основни услови за обављање угоститељске дјелатности путем аутомата, а који ће се поближе одредити подзаконским актом. Ради се углавном о аутоматизованом пружању услуга услуживања пића преко специјализованих уређаја које се активирају аутоматски, погоном на жетон, и који се, углавном, постављају у оквиру јавних институција. Рјешење за обављање овакве врсте угоститељске дјелатности издаје општина у којем се одређује простор, односно мјесто на коме се могу пружати услуге, а када се ради о простору и подручју заштићеног природног добра по претходно прибављеној сагласности надлежног органа који управља тим добром.

У члану 11. дефинисане су услуге које се најчешће обављају у оквиру тзв. домаће радиности, гдје физичка лица изнајмљују гостима апартмане, куће и собе. Законом је нормирано да угоститељи могу пружати услуге смјештаја и исхране гостима изнајмљивањем апартмана, кућа, и соба чији су власници у објектима смјештајних капацитета до 8 соба, односно 16 кревета, из разлога раздвајања ових врста услуга, од других угоститељских услуга смјештаја које подразумјевају изнајмљивање гостима соба за смјештај, а обављају се у оквиру хотела, или мотела и сл. Лица која обављају овакву врсту дјелатности обавезно се морају регистровати код надлежног органа јединице локалне самоуправе, и морају испуњавати здравствено санитарне и хигијенске услове. Имајући у виду чињеницу да наведена врста угоститељске дјелатности обухвата тзв. ванхотелски смјештај предвиђена је могућност да угоститељ који пружа ове угоститељске услуге може да издаје објекте преко локалне туристичке организације, путничке агенције или привредног субјекта, на основу уговора, које представљају спону између угоститеља и потенцијалних гостију и које пропагирају и рекламирају понуду угоститеља. Посебним правилником ће се дефинисати минимално- технички и санитарно-хигијенски услови које морају да испуњавају објекти у којима се пружају угоститељске услуге изнајмљивањем апартмана, кућа и соба.

Чланом 12 и 13., прописани су основни услови за обављање угоститељске дјелатности у "сеоском домаћинству", тако што је наглашено да угоститељ који пружа угоститељске услуге у сеоском домаћинству може да пружа гостима, односно туристима угоститељске услуге смјештаја, припремања и услуживања хране и пића у објектима смјештајних капацитета до 12 кревета, а организованог туристичкој групи до 50 гостију, односно туриста која не користи услуге смјештаја, само угоститељске услуге припремања и услуживања хране и пића. Ово стога, да би се разграничила ова врста угоститељске дјелатности од осталих врста, те предвидјела ситуација према којој организована група гостију борави на сеоском домаћинству, обављајући различите дјелатности или учествујући у активностима сеоског домаћинства, без кориштења услуга, смјештаја, односно ноћења, што подразумјева да им се пружају само услуге исхране и пића. Законом је нормирано да угоститељ може да пружа услуге припремања, услуживања хране и пића које је претежно сам произвео из програма властите производње., под којим подрасумјевамо домаћу храну која је произведена на сеоском имању, а што ће се регулисати посебним правилником.

Од осталих законом дефинисаних услова за обављање дјелатности у сеоском домаћинству дефинисано је да се угоститељ мора регистровати, да подлијеже категоризацији, да мора испуњавати санитарно –хигијенске услове и сл.

Чланом 14. предвиђен је изузетак од општег правила прописаним у Закону о занатско-предузетничкој дјелатности који ће се као "lex specialis" примјењивати у односу на норму да предузетник који обавља самосталну дјелатност, као допунску дјелатност мора имати још једног запосленог радника. Овај изузетак се односи само на пружање угоститељских услуга изнајмљивањем апартмана, кућа и соба као и пружањем услуга у сеоском домаћинству, имајући у виду да се у конкретном случају дјелатност обавља од стране власника објекта, односно чланова породичног домаћинства, да се тиме покреће мали породични бизнис, да се наведене дјелатности углавном обављају као допунске и то од стране пензионисаних лица, те би их предвиђено законско рјешење из Закона о занатско-предузетничкој дјелатности у старту онемогућило у покретању предузетничке активности.

Чланом 15. дата је дефиниција угоститељских услуга у оквиру кампа, услови у погледу пробављања рјешења јединице локалне самоуправе и правни осниов за доношење посебног подзаконског акта који ће се поближе дефинисати минимално-технички услови за обављање дјелатности у кампу.

Чл. 16. и 17. задржан је једноставнији систем издавања одобрења за обављање угоститељске дјелатности. , у том смислу што ће такво нормативно рјешење у битној мјери убрзати процес издавања одобрења за обављање угоститељске дјелатности, како за физичка, тако и за правна лица. За разлику од досадашње праксе издавања одобрења за рад, новим законским рјешењем изричито је дефинисано да орган управе приликом одлучивања о основаности захтјева за издавање одобрења за рад за угоститељску дјелатност од странке не захтјева подношење доказа о основу кориштења пословног простора (уговор о закупу, посједовни лист, уговор о поклону, сагласност свих сувласника код сусвојине). Ово стога, што би евентулане спорове у вези са основама кориштења пословног простора требало да рјешава надлежни суд, пошто орган управе нема законско упориште за одлучивање о правној ваљаности основа за кориштење пословног простора. Исто тако, орган управе више не захтијева подношење употребне дозволе приликом одлучивања о основаности захтјева странке за обављање угоститељске дјелатности, али се чињеница посједовања провјерава накнадно, у редовном инспекцијском прегледу. Тиме ће се убрзати поступак издавања одобрења за обављање угоститељске дјелатности, с обзиром на дуг и мукотрпан процес добијања употребне дозволе. Подносилац захтјева за обављање угоститељске дјелатности у овјереној писаној изјави коју подноси органу локалне самоуправе гарантује испуњеност свих минималних услова у пословном простору у којем се намјерава обављати одређена врста угоститељске дјелатности, док инспекцијски органи у одређеном року од тренутка издавања одобрења за рад, у редовном инспекцијском прегледу провјеравају тачност изјаве у смислу испуњености минималних услова за обављање угоститељске дјелатности.

У члану 19. дефинисани су услови у погледу руководилаца у угоститељским објектима за смјештај. Циљ оваквог нормирања јесте увођење посебних стандарда у погледу запослених лица, тзв менаџера у угоститељству, који ће својим ангажманом допринети подизању квалитета услуга у угоститељству. Прописани су и услови за лица која непосредно услужују госте.

У члану 21. дата је дефиниција поступка категоризације угоститељских објекта. Категоризацијом се угоститељски објекти у оквиру једне врсте разврставају у поједине категорије објеката према карактеру услуга које се у њима пружају. Поступак категоризације је значајан са становишта потенцијалног госта, којем је јако битно да се

успостави реципроцитет између његових обавеза и услова смјештаја, одређеног нивоа услуге и уопштих прописаних стандарда угоститељске понуде у зависности од категорије објекта. Предметним чланом прописано је да се категоришу сви угоститељски објекти за смјештај. Министар ће, уз сагласност министра надлежног за послове здравља и екологије прописати стандарде за категоризацију угоститељских објеката.

Чл. 22. и 23. извршена је законска подјела надлежности у поступку одређивање појединих категорија угоститељских објеката између републичких и општинских органа власти. Тако је одређено да Комисија Министарства надлежног за послове туризма категорише угоститељске објекте за смјештај врсте: хотел, мотел, апартхотел, туристичко насеље и сл., док јединица локалне самоуправе категорише апартмане, куће, собе за изнајмљивање и собе, сеоско домаћинство и сл.

У истом члану регулисано је да се разврставање угоститељског објекта у категорију односно у подврсту врши рјешењем које доноси министар и које важи четири године од дана достављања рјешења угоститељу, те да Министарство води регистар категорисаних угоститељских објеката. Нпр. планирано је да се хотел подијели на више подврста, као што су: конгресни хотел, омладински, здравствени и сл.

Члановима 25. и 26. прописане су обавезе угоститеља, којих се мора придржавати током времена у којем обавља угоститељску дјелатности. Предметне обавезе, уједно представљају и основне елементе за контролу од стране надлежних инспекцијских служби.

Ради се углавном о класичним обавезама угоститеља, као што су обавеза да на улазу у угоститељски објекат видно истакне фирму и врсту угоститељског објекта као и распоред радног времена и истог се придржава у свом пословању, у угоститељском објекту одржава просторије и опрему и ниво услуга сагласно прописаним условима, истакне цијене хране, пића и напитака на уобичајеним цјеновницима који морају бити доступни корисницима услуга у свако вријеме, да се придржава истакнутих, односно објављених цијена, за сваку пружену услугу изда фискални рачун и сл.

Пореда наведених обавеза предвиђене су и обавезе које су специфичне за угоститељски сектор, као што је обавеза о утврђивању нормативе хране и пића, обавеза вођења посебне пословне књиге сваком угоститељском објекту у којој се евидентира промет репроматеријала и промет реализоване хране, обавезе вођења књиге гостију, књига утисака и сл.

Одређена је и обавеза угоститеља да врши услуживање пића искључиво у стакленој амбалажи, чиме се искључује могућност коришћења PET амбалаже (пластична амбалажа), као и да алкохолна пића не услужује лицима млађим од 18. година.

У закону је прописана одредба о забрани услуживања пића и напитака из пластичне амбалаже у угоститељским објектима. Оваква одредба продукт је усвојених еколошких и других стандарда и прописа из области животне средине и она је у већини случајева усвојена од угоститеља и као таква је и примјенљива у пракси.

Чланом 28. прописано је јединствено радно вријеме за све угоститељске објекте, с тим да је дата могућност да јединица локалне самоуправе продужи или скрати радно вријеме у складу са критеријумима који ће се прописати уредбом Владе РС.

Члан 29. установљен је тзв. Регистар угоститељских објеката који ће водити Министарство надлежно за послове туризма и угоститељства на основу података које полугодишње достављају општине. Подаци из регистра олакшаће осмишљавање системских мјера за унапређење угоститељског сектора.

У члану 30., с циљем очувања здравља популације млађе од 18. година, уведена је мјера забрање услуживања алкохолних пића лицима млађим од 18. година. Влада Републике Српске, на приједлог Министарства посебним актом прописује начин извршења предметне мјере. Тренутно је област регулисана Уредбом о забрани точења алкохолних пића лицима млађим од 18. година.

Чл. 31., 32., 33., 34., 35 и 36., прописан је Инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог закона. Новину представља посебне инспекцијске службе у оквиру Инспектората под називом туристичка инспекција, која ће контролисати примјену законских и подзаконских аката из области угоститељства у туризму. У нацрту закона садржане су материјално правне одредбе у погледу конкретних овлаштења туристичких инспектора у поступку инспекцијског надзора над примјеном одредаба овог закона. Прописани су услови за примјену мјере забране обављање угоститељске дјелатности, затварања угоститељског објекта, одузимање робе, провјере испуњености минимално-техничких услова, имајући у виду да су истовјетне одредбе избрисане из Закона о инспекцијама у РС.

Чл. 37. 38. 39. и 40 овог закона прописане су новчане санкције за непоштовање обавеза из овог закона за све угоститеље, које су усаглашене са Законом о прекршајима.

Чл. 41. до 45. Прописане су прелазне и завршне одредбе, наглашени подзаконски акти који ће се донијети по основу овлаштења у закону, те прописане прелазне и завршне одредбе за примјену појединих одредаба овог закона.

МЕХАНИЗМИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ

Примјена одредби овог закона обезбиједиће се редовним инспекцијским контролама туристичке инспекције у смислу провјере испуњености услова за обављање угоститељске дјелатности, као и њиховим законским овлашћењима.

ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА У ВЕЗИ СА ИЗРАДОМ ЗАКОНА

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

За спровођење овог закона није потребно обезбиједити додатна финансијска средства из буџета Републике Српске.